

Ogólnopolska konferencja naukowa „Filozofia wychowania”. 28-29 kwietnia 2003 r.

W dn. 28 - 29.04.2003 r. z inicjatywy prof. nadzw. dr hab. Sławomira Sztobryna i prof. zw. dr hab. Bogusława Śliwerskiego została zorganizowana Ogólnopolska Konferencja Naukowa, pod inspirującą nazwą, „Filozofia wychowania”. Konferencja odbyła się w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym Uniwersytetu Łódzkiego. Nieprzypadkowym wydaje się być fakt, iż konferencja ta została zorganizowana przez pedagoga-teoretyka wychowania B. Śliwerskiego i pedagoga-historyka wychowania S. Sztobryna; potwierdzeniem tej nieprzypadkowości mogą być słowa prof. S. Sztobryna, który otwierając konferencję powiedział: „...chcemy zbudować pomost między innymi na gruncie filozofii wychowania, pomost łączący – dotąd dość obce sobie – dziedziny badań. B. Śliwerski otwierając konferencję do słów prof. S. Sztobryna dodał: „...intencją organizatorów konferencji jest odrodzenie dyskursu filozoficznego w Uniwersytecie Łódzkim, który zapoczątkowali wybitni profesorowie UŁ, tacy jak Sergiusz Hessen, Karol Kotłowski, Helena Radlińska...”.

Konferencja rozpoczęła się od debaty dotyczącej genezy i stanu filozofii wychowania w Polsce. Obradom plenarnym w pierwszym dniu konferencji, w jej części przedpołudniowej, przewodniczył Sławomir Sztobryn. Swoje rozprawy przedstawili kolejno: prof. dr hab. Krzysztof Jakubiak i dr Roman Leppert (Akademia Bydgoska) – *Sposoby rozumienia filozofii wychowania w polskiej pedagogice XIX i XX wieku*; prof. dr hab. Włodzimierz Prokopiuk (Uniw. w Białymstoku) – *O filozofii edukacji – nadzieje i rozterki*; prof. dr hab. Piotr Rozmysłowicz (WSP TWP) – *Aksjologiczny charakter wychowania przez sztukę*; dr Astrid Męczkowska (Uniwersytet Gdański) – *Myśl o wychowaniu jako „myśl słaba”*. *Pomiędzy fundamentalizmem a relatywizmem pedagogicznej refleksji*; dr Wojciech Zajac (Uniwersytet Śląski) – *Filozofie maksymalistyczne a wychowanie i edukacja w II RP*; prof. dr hab. Janusz Tarnowski – *Podzwonne dla pedagogiki egzystencjalistów*; dr Barbara Kiereś (KUL) – *Współczesny wychowawca wobec antypedagogiki*.

W części popołudniowej obradom plenarnym w pierwszym dniu konferencji przewodniczyła prof. zw. dr hab. Olga Czerniawska, a rozprawy swoje prezentowali: ks. prof. dr hab. Marian Nowak (KUL) – *Filozofia wychowania jako dyscyplina pedagogiczna*; dr hab. Elżbieta Dubas (UŁ) – *Refleksja aksjologiczna w andragogice polskiej*; dr Małgorzata Dziegielewska (UŁ) – *Filozofia codzienności*; dr Ewa Łatacz – *Personalistyczna antropologia filozoficzna Karola Wojtyły w kontekście współczesnych zadań filozofii*; mgr Piotr Zamojski (Uniwersytet Gdański) – *W kwestii języka pedagogiki. Hipoteza epistemologicznego „kłącza” jako perspektywa interpretacyjna*; mgr Marcin Wasilewski – (UAM Poznań) – *O Platonskiej definicji wychowania z I Księgi „Praw”*; jako ostatnia w tej części obrad plenarnych pierwszego dnia konferencji, rozprawę swoją przedstawiła dr Magdalena Karkowska (UŁ) – *Literackie „obrazy” wychowawczej relacji między nauczycielem a mistrzem*.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się radosnym i bardzo kolorowym spektaklem słowno-muzycznym „Łódź – miasto moje i Tuwima”, przygotowanym specjalnie dla uczestników konferencji. W spektaklu tym uczestniczyło kilkudziesięciu przedszkolaków i ok. 30 studentów pedagogiki UŁ. Studenci uczestniczący w tym programie artystycznym dali dowód wysokiej jakości kształcenia pedagogicznego studentów w Uniwersytecie Łódzkim; spektakl ten zaistniał wszak jako efekt praktyk pedagogicznych, jakie studenci odbyli w przedszkolu w Łodzi. Widowisko to zapewne na długo pozostanie miłym akcentem w pamięci uczestników konferencji.

Po widowisku artystycznym rozpoczęły się obrady plenarne w drugim dniu konferencji poświęconej recepcji i kontynuacji pedagogiki filozoficznej Karola Kotłowskiego. Tej części przewodniczył Bogusław Śliwerski. Swoje rozprawy kolejno prezentowali: prof. dr hab. Janina Kostkiewicz (KUL) – *Miejsce filozofii wartości w filozofii wychowania profesora K. Kotłowskiego*; prof. dr hab. Halina Gajdamowicz (UŁ) – *Aksjologia Karola Kotłowskiego*; prof. dr hab. Sławomir Sztobryn – *Karol*

Kotłowski jako historyk pedagogiki; prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski (UŁ) – *Analiza prądów wychowania prof. K. Kotłowskiego na tle porównawczym*; dr Joanna Michalak (UŁ) – *Wychowanie moralne w pedagogice Karola Kotłowskiego*; dr Kazimierz Zawadzki (UŁ) – *Problemy wychowania w rodzinie w poglądach Karola Kotłowskiego i ich uniwersalny charakter*; mgr Elżbieta Śmiechowska (nauczycielka SP nr 2 w Głuchowie) – *Edukacja dla rodziców – aktualna koncepcja a refleksja naukowa Karola Kotłowskiego*; ks. dr Stanisław Chrobak – (UKSW) – *Uczestnictwo jako wartość i kategoria pedagogiczna – koncepcja Karola Wojtyły*.

Godziny popołudniowe drugiego dnia konferencji organizatorzy poświęcili pamięci Profesora Karola Kotłowskiego, nazywając tę część konferencji „Spotkaniem z Profesorem”. Odtworzono nagranie dźwiękowe, z taśmy magnetofonowej, audycji radiowej z 1975 roku. Był to wywiad udzielony Rozgłośni Polskiego Radia przez prof. K. Kotłowskiego. Profesor opowiadał swoją biografię prezentując szczegóły z życia osobistego oraz swą drogę naukową. Mówił również o meandrach swojej pracy, twórczości i o tym, czego dokonał. Specjalnie na tę część konferencji przybyła prof. Eugenia Podgórska, która swą obecnością i wspomnieniami o K. Kotłowskim dała wyraz należnego mu szacunku i poparcia dla jego twórczości i działań tak na polu naukowym, jak i dydaktycznym. Gorące też słowa podziękowania prof. E. Podgórska skierowała pod adresem organizatorów konferencji; dziękując im wyraziła słowa wdzięczności za pamięć dla tych, którzy odeszli pozostawiając po sobie twórczość, która dziś po wielu latach zasłużenie była przedmiotem naukowych rozważań. Prof. B. Śliwerski na wyrażoną aprobatę prof. E. Podgórskiej dla zorganizowanej konferencji powiedział: „...cieszę się niezmiernie, że jest kontynuowany ten tak bardzo potrzebny ale i zarazem trudny zakres badań filozoficznych w pedagogice, tak jak życzyłyby sobie tego nasz Profesor Karol Kotłowski”.

Konferencja przebiegała w bardzo kameralnej atmosferze; ks. Janusz Tarnowski nazwał ją wręcz atmosferą „klubu” a uczestników przywitał słowami „drodzy klubowicze”. W konferencji brało udział, łącznie z osobami prezentującymi rozprawy naukowe, 58 osób. Problematyka wystąpień koncentrowała się na filozofii wartości, która przedstawiana była przez uczestników konferencji z perspektywy: historycznej, filozoficznej, komparatystycznej, jak i praktycznej – wychowawczej. Wydaje się, że w trakcie konferencji dominowała problematyka aksjologiczna uprawiana w duchu filozofii katolickiej. Przykładem mogą tu być liczne odniesienia do twórczości Karola Wojtyły, czy też wynikająca z problematyki aksjologii katolickiej analiza współczesnego stanu rozwoju pedagogiki personalistycznej i egzystencjalnej. Tej bardzo pozytywnie naukowej i przebiegającej w ciepłej atmosferze konferencji przysłuchiwali się zaproszeni studenci pedagogiki UŁ. Widoczne rumieńce na ich twarzach i wpatrzony w uczonych prezentujących swoje rozprawy oczy, oraz ich skupienie, były wspaniałym dowodem potwierdzającym konieczność organizowania konferencji naukowych poświęconych filozofii wychowania w duchu idei PRAWDY, PIĘKNA i DOBRA.

Organizatorzy tej ogólnopolskiej konferencji naukowej, prof. B. Śliwerski i prof. S. Sztobryn, wyrazili zamiar i nadzieję kontynuowania ogólnopolskich konferencji naukowych z cyklu „Filozofia wychowania”, wyrażając w ten sposób zapewne i nadzieje pozostałych uczestników konferencji. Prof. B. Śliwerski wraz z pomysłodawcą sesji prof. S. Sztobrynem przygotowują do recenzji i do druku materiały pokonferencyjne, do których z pewnością sięgniemy nie tylko w zaciszu domowego ogniska, ale również podczas pracy dydaktycznej na uczelniach i w studenckich kołach naukowych.

Małgorzata Świtka